

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences
Nationellt centrum för djurvälstånd (SCAW)
Swedish Centre for Animal Welfare

Dnr SLU.scaw.2015.1.1.1-3

NATIONELLT CENTRUM FÖR DJURVÄLFÄRD
SWEDISH CENTRE FOR ANIMAL WELFARE (SCAW)

Årsredovisning
2014

Adress
SLU, Box 7068
750 07 Uppsala

Besöksadress
KC, Travvägen 10D

Telefon
018-67 22 51
070-637 22 51

Fax
018-67 35 88

E-post
scaw@slu.se
www.slu.se/scaw

Årsredovisning för Nationellt centrum för djurvelfärd (SCAW) 2014

Inledning

Årsredovisningen ska läsas utifrån Arbetsplanen för SCAW:s verksamhet 2014.

Vid utgången av 2014 har SCAW:

UTVÄRDERING	Ja	Nej	Delvis
1. Regeringsuppdrag 2014			
1.1 Nationell kontaktpunkt om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning Anställt en person att arbeta med Kontaktpunkt om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning. Personen ska samarbeta med myndigheter, andra centra, institutioner vid SLU och övriga universitet, inom och utom Sverige. DISA ligger inom Kontaktpunktens ansvarsområde.	X		
1.2 Nationell PARERE Fortsatt att utveckla nätverket/funktionen i att hantera uppdrag avseende alternativ till djurförsök.	X		
2. Övriga uppdrag 2014			
2.1 ENCAW-projektet Avrapporterat den forskning som tagits fram i kunskapsuppbyggnaden och kompetensutvecklingen för uppbyggnad av ett europeiskt nätverk för djurvelfärd (ENCAW).			X Den ekonomiska rapporten inlämnad till SJV
2.2 EU kommissionens kommande huvudprojekt: "A Coordinated European Animal Welfare Network" Om en utlysning har skett är en ny ansökan för huvudprojektet inskickad.		X Ej kommit ny utlysning	
2.3 Samarbeten Utökat sitt samarbete med Excellenscentrum för djurvelfärd, Framtidens djurhälsa och djurvelfärd, med flera centrumbildningar.			X
2.4 Seminarier/Workshops/Möten Planerat och arrangerat konferenser och workshops i syfte att sprida och öka kunskapen om djurskydd, kontroll och djurvelfärdsforskning samt stimulerat till och skapa diskussion kring ämnesinriktningen och forskningsområdet	X		
2.5 Forskningsnätverk och Råd Ingått i Landsbygdsdepartementets grupp djurskydd vid slakt, Jordbruksverkets referensgrupp matfågel och värphöns, djurskyddsråd, Nationella kommittén för skydd av djur som används	X		

för vetenskapliga ändamål och dess etik- och utbildningsutskott samt referensgrupp för vilt, med flera.			
2.6 Avnämargrupp Bildat en avnämargrupp med LRF, Svenska djurhälsovården, Svenska Pig, med flera.	X		
3. Utbildningar 2014			
3.1 Utbildningar försöksdjur på universitets och regionala djurför-söksetiska nämnder - Deltagit i att, tillsammans med andra högskolor, erbjuda webb-utbildningar för försöksdjur till mottagare på universitetsnivå. - Aktivt verkat för förbättrad utbildning av ledamöterna i de regionala etiska nämnderna.			X
3.2 Utbildning försöksdjur för kontrollpersonal Utbildat länsstyrelsepersonal i kontroll av försöksdjur		X	
3.3 Webbaserad utbildning Erbjudit länsstyrelsepersonal, veterinärer m.fl. utbildningar i gris och nötkreaturs djurvelfärd.			X Kurspa- ketet är framtaget
4. Kanslifunktion 2014.			
4.1 Fungerande ärendehanteringssystem Ett väl fungerande ärendehanteringssystem			X
4.2 Personalresurser - Medarbetare som besvarat frågor/uppdrag från myndigheter, riksdag och regering genom rapporter, remisser etc. - En specialist för arbetet med de uppgifter som ingår i Rådets förordning (EG) nr 1099/2009 - Medarbetare som ges möjlighet att skriva vetenskapliga uppsatser på avsatt tid	X		
4.3 Hemsida, publikationer En bra hemsida, publicerat artiklar (vetenskapliga och populär-vetenskapliga)	X		

Vid utgången av 2014 har SCAW:

1. Regeringsuppdrag 2014

1.1 Nationell kontaktpunkt om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning

- Fungerat som behörig myndighet för kontaktpunkten i artikel 20.2 i förordning (EG) nr 1099/2009 och uppdaterat beskrivningen av SCAW:s roll i Sveriges nationella plan för kontrollen i livsmedelskedjan 2014-2017, jfr artikel 41 i kontrollförordningen (förordning (EG) nr 882/2004).
- Fått tilldelat 700 000 kr från SLU centralt att använda i arbetet med Nationell kontaktpunkt om skydd av djur vid tidpunkten för avlivning och därvidlag haft Lotta Berg anställd för att fullgöra detta uppdrag..
- Samarbetat med tjänstemän vid Landsbygdsdepartementet, Jordbruksverket, Livsmedelsverket, m.fl. i frågor som rör djurskydd i samband med avlivning. Upprätthållit kontakter med EU:s kontrollorgan FVO inom detta område.
- På begäran gett vetenskapligt stöd till behöriga myndigheter.

- Medverkat vid flera utbildningstillfällen för Livsmedelsverkets officiella veterinärer och för länsstyrelsens djurskyddskontrollpersonal, tillsammans med personal från Livsmedelsverket och Jordbruksverket.
- DISA (Djurvälfärd I samband med Slakt och annan Avlivning), ett utbildningspaket inom djurskydd etc. för slaktbranschen, har översatts till engelska.
- Har en fungerande hemsida för kontaktpunkt slakt och en funktionsadress.

1.2 Nationell kontaktpunkt PARERE

- Ett stadigvarande nätverk av berörda myndigheter (Kemikalieinspektionen, Livsmedelsverket, Läkemiddelverket m.fl.). SCAW har med myndigheternas hjälp besvarat prioriteringsfrågor från European Union Reference Laboratory for alternatives to animal testing (EURL ECVAM) och inhämtat kommentarer på ECVAM:s valideringsstrategi.
- Haft kontakt med PARERE-representanter från andra medlemsstater för att hitta möjliga samordningar av våra verksamheter.
- Fortsatt informera om möjligheten att delta i valideringsstudier och framfört till JRC-ECVAM att ytterligare ett svenskt referenslaboratorium är intresserad av att bli upptagen i NETVAL.

2. Övriga uppdrag 2014

2.1 ENCAW-projektet

- Genomfört projektet och avrapporterat ekonomin. Reserverad summa på 150 000 Euro från ENCAW för motfinansiering av EUWelNet har utbetalats. ENCAW projektet har identifierat arbetsmetoder och organisation av strategisk betydelse för ett EU-baserat djurvälfnätsverk, vilket ska rapporteras till Jordbruksverket och Näringsdepartementet under 2015 tillsammans med de vetenskapliga ENCAW-rapporterna som bilagor.

2.2 EU-kommissionens kommande huvudprojekt "A Coordinated European Animal Welfare Network".

- Ingen ny utlysning har skett
- Exekutiv sammanfattning på åtta språk har gjorts tillgängliga på EUWelNets hemsida

2.3 Samarbeten

- Visst samarbete med Excellenscentrum för djurvälfnärd, Framtidens djurhälsa och djurvälfnärd, med flera centrumbildningar har förevarit.

2.4 Seminarier/Workshops/Möten

- SCAW har fyllt fem år, vilket firades med ett seminarium med inbjudna föreläsare från Sverige och övriga EU. Seminariet behandlade olika aspekter på Sveriges och EU:s djurskydd/djurvälfnärd för försöksdjur, djur vid slakt och om våra produktionsdjur.
- Talat och debaterat i "Riksdagsseminarium, Djurförsök och medicinsk forskning - Nytt, skärpt direktiv - vad händer nu?"
- Medverkat som organisatör av Skandinaviska försöksdjursvetenskapliga mötet som avhöllits 2014 (ScandLAS). Organiserade och höll i en dag med 3R-frågor, utbildning, etisk prövning och en sejour om försök med avsevärd svårhetsgrad.
- Deltagit i EuroFAWC-möte i Teramo, Italien, i ett försök att få SCAW antagen som medlem i EuroFAWC.
- Deltagit i Vonne Lunds minnesseminarium i Oslo.
- Deltagit i WAFL2014 - 6th International Conference on the Assessment of Animal Welfare at Farm and Group Level, Clermont-Ferrand, Frankrike
- Anordnat ett seminarium om handläggning av djurskyddsbrott för polis, åklagare, domare, länsstyrelsepersonal tillsammans med SVA. Skrivit en artikel om seminariet i SLU:s Resurs.

- Anordnat ett möte med våra finska, norska och danska motsvarigheter för att förbereda en ansökan till Nordiska ministerrådet om att starta ett nordiskt samarbetsnätverk "NordCAW".
- Anordnat ett möte med Danmarks 3R-center.
- Medverkat som talare vid Jordbruksverkets årliga Djurskyddskonferens i Stockholm.
- Medverkat vid flera möten med EU:s Food and Veterinary Office, Irland.
- Medverkat vid ett nationellt seminarium om betande djur och rewilding, Nordens Ark.
- Anordnat ett möte för Jordbruksverkets referensgrupp för vilt.
- Deltagit i konferens om extensivt hållna djur. Eurosite workshop Living with wilderness in Europe: communicating non intervention management strategies and dealing with public perceptions of growing populations of large herbivores and carnivores Haarlem, i Nederländerna.
- Deltagit i SLUs kommunikatörsnätverk.
- Regelbundet haft möten med Jordbruksverket om forskning, utbildning och andra gemensamma frågor.
- Varit värd för Jordbruksverkets Etik- och utbildningsutskott.
- Deltagit i Nationella kommittén/Brukarutskottets möte för försöksdjurveterinär och föreståndare.
- Medverkat vid besök av Nederländska Jordbruksministern.
- Slovaiska
- Redogjort för SCAWs verksamhet och deltagit i Länsveterinärdagarna.
- Deltagit i testningen av om ny e-tjänst för ansökan om etisk prövning av djurförsök
- Deltagit i 9th World Congress on Alternatives and Animal Use in the Life Sciences
- Presenterat SCAW vid ett besök av Rättssekretariatet vid Landsbyggsdepartementet
- Deltagit i en konferens för ordförandena vid de regionala djurförsöksetiska nämnderna.
- NJF-seminar on economics and animal welfare
- møde mellem
- Deltagit i "Møde mellem Udvalget for Forsøgsdyr og Alternativer og danske dyrevelfærdsorganer"
- Möte i Rom med Italiens CVO och IZSAM, Teramo om OIE-ansökan
- I paneldebatt om "Nationell samordning av 3R frågor" vid Vetenskapsrådets försöksdjursseminarium.

2.5 Forskningsnätverk och Råd

Varit aktiv i:

- Landsbyggsdepartementets grupp djurskydd vid slakt.
- Jordbruksverkets samrådsgrupp för djurskydd vid slakt tillsammans med Livsmedelsverket och länsstyrelsen.
- Jordbruksverkets referensgrupp matfågel.
- Jordbruksverkets referensgrupp för värphöns.
- Jordbruksverkets djurskyddsråd.
- Nationella kommittén för skydd av försöksdjur (tidigare Jordbruksverkets försöksdjursråd). Mats Sjöquist ledde en arbetsgrupp som har tagit fram visioner, strategier, budgetförslag och arbetsplaner för denna grupp. Gruppen arbetar fortfarande för att få igång arbetet i kommittén.
- Nationella kommitténs etik- och utbildningsutskott.
- Jordbruksverkets referensgrupp för vilt.
- Regeringens uppdrag till SLU, "Rovdjursangrepps inverkan på lantbruksföretagens ekonomi".
- LRF Mjölks betesprojektgrupp som expert i djurvälfrågor.
- Den internationella arbetsgruppen ledd av AFNOR vid utarbetandet av ISO tekniska specifikationer för djurvälfrågor genom Swedish Standard Institute (SIS).
- Andra SLU-projekt.
- FVE. Federation of Veterinarians in Europe, working group on animal welfare.
- ECAWBM. Europeiskt specialistcollege för veterinärer med inriktning på bl.a. djurskydd, etik och juridik.

- EFSA:s panel "Animal Health and Animal Welfare", löpande möten i Parma under året.
- Sökt och erhållit medel från Nordiska ministerrådet om att starta ett nordiskt samarbetsnätverk "NordCAW".
- Tillsammans med projektledare från University of Turku och 23 andra universitet och företag ansökt om medel från Horizon2020 för ett transportprojekt "Logistica Baltikum".
- Centrala djurförsöksetiska nämnden. SCAW har stöttat CDFN i vissa administrativa funktioner.
-

2.6 Avnämargrupp

- Startat upp en avnämargrupp och haft ett möte tillsammans med unga lantbrukare inom nöt, lamm, gris och fjäderfä, SLU, JTI etc.

3. Utbildningar 2014

3.1 Utbildningar om försöksdjur på universitet och vid regionala djurförsöksetiska nämnder

- Aktivt verkat för förbättrad utbildning av ledamöterna i de regionala etiska nämnderna.

3.2 Utbildning försöksdjur för kontrollpersonal

- Inlett planering för utbildningar inom ämnet kontroll av försöksdjur.
- Deltagit i arbetet med att förbättra försöksdjursutbildningen i Sverige.

3.3 Webbaserad utbildning

- Utformat ett webbaserat utbildningspaket av djurskyddsbedömning i samband med griskontroller.

4. Kanslifunktion 2014

4.1 Fungerande ärendehanteringssystem

- Fortfarande har SLU inte kunna erbjuda SCAW ett fungerande digitalt ärendehanteringssystem.

4.2 Personalresurser

- Haft medarbetare som besvarat 14 remisser inkomna till SLU/SCAW från regering och andra myndigheter.
- Haft en medarbetare som arbetat med kontaktpunkt slakt.
- Haft medarbetare som getts möjlighet att skriva vetenskapliga och populärvetenskapliga uppsatser på avsatt tid.
- Haft tillgång till 5 personer.
 - a. Tre på 100 % på SCAW:s grundanslag och en på 40 % för att fullgöra uppgiften som nationell kontaktpunkt för djurskydd vid slakt och annan avlivning.
 - b. En konsult på 50 % (2 månader) för att lägga upp webbutbildningar samt konsultuppdrag för översättning av DISA på (58 000 kr exklusive moms).

4.3 Hemsida, publikationer

- Gjort om och uppdaterat SCAW:s hemsida och engelsk version.
- Gått ut med aktuell och informativ text genom artiklar i framförallt Svensk Veterinärtidning och medverkat i Vetenskapsradion. Publicerat sammanlagt 16 st. artiklar och insändare.
 - a. Steen, M. 2014. Brott mot djur. Resurs 2014-12-02
 - b. Algers, B., Beck-Friis, J., Berg, L., Blokhuis, H., Dahlborn, K., Ekman, T., Gunnarsson, S., Hultgren, J., Jakobsson, T., Keeling, L., Pettersson, R., Sandahl, J., Staaf Larsson, B., Sjöquist, M., Steen, M., Stähle, G., Vonstad, L.M. Insikter om djurvälstånd svensk köttproduktions framtid. DN 2014-10-13.
 - c. Stéen, M., Berg, C., Staaf Larsson, B., Sjöquist, M., Ekman, T & Röcklinsberg, H. Billigt kött kan göra oss sjuka på sikt. SvD 2014-04-20.

- d. Berg, C., 2014. Religiös slakt i Sverige – vad säger lagstiftningen? – JP Djurnet 2014-02-21. Elektronisk publicering, 3 pp. <http://www.jpinfo.net.se/dokument/Analyser-och-referat/1936931/Religios-slakt-i-Sverige--vad-sager-lagstiftningen--analys-?id=8744>
- e. Berg, C., 2014. Farm animal welfare and public health: Examples from pigs, poultry and cattle in Sweden. All-Island State Veterinarians' Conference, Dublin 2014-04-04, p 6.
- f. Berg, C., 2014. Avelsförbud för hundar med ärftlig sjukdom. – JP Djurnet 2014-08-20. Elektronisk publicering, 3 pp. <http://www.jpinfo.net.se/JP-DjurNet/Nyhetsarkiv/Nyhetsarkiv/Nyhetsbrevs-lank/?docid=2114874&search=&portalid=>
- g. Velarde, A., Berg, C., Raj, M., Thulke, H. H., Candiani, D., Ferrara, M., Fabris, C. Spoolder, H., 2014. Monitoring procedures at slaughterhouses for pigs. Abstract WAFL, Clermont-Ferrand, France, 2014, p 53.
- h. Berg, C., Jensen, P., 2014. Förvildas korna i lösdrift? Blå Stjärnan, 3/14, 12-13.
- i. Algers, B., Berg, C., Hultgren, J., 2014. EU i otakt med sin egen lagstiftning. Replik/debatt. Svensk Veterinärtidning, 66:12, 41-44
- j. Algers, A., Berg, C., Hultgren, J. 2014. Veterinärt ansvar att påtala dålig djurhållning. Replik/debatt. . Svensk Veterinärtidning, 66:16, 56-57.
- k. Authie, E., Berg, C., Bøtner, A., Browman, H., Capua, I., de Koeijer, A., Depner, K., Domingo, M., Edwards, S., Fourichon, C., Kononen, F., More, S., Raj, M., Sihvonen, L., Spoolder, H., Stegeman, J.A., Thulke, H-H., Vågsholm, I., Velarde, A., Willeberg, P., Zientara, S., 2014. Scientific Opinion concerning a Multifactorial approach in the use of animal and non-animal-based measures to assess the welfare of pigs. EFSA Journal 2014;12(5):3702.
- l. Authie, E., Berg, C., Bøtner, A., Browman, H., Capua, I., de Koeijer, A., Depner, K., Domingo, M., Edwards, S., Fourichon, C., Kononen, F., More, S., Raj, M., Sihvonen, L., Spoolder, H., Stegeman, J.A., Thulke, H-H., Vågsholm, I., Velarde, A., Willeberg, P., Zientara, S., 2014. Scientific Opinion. Statement on a conceptual framework for bovine tuberculosis. EFSA Journal 2014;12(5):3711.
- m. Authie, E., Berg, C., Bøtner, A., Browman, H., Capua, I., de Koeijer, A., Depner, K., Domingo, M., Edwards, S., Fourichon, C., Kononen, F., More, S., Raj, M., Sihvonen, L., Spoolder, H., Stegeman, J.A., Thulke, H-H., Vågsholm, I., Velarde, A., Willeberg, P., Zientara, S., 2014. Scientific Opinion on electrical requirements for poultry waterbath stunning equipment. EFSA Journal 2014;12(7):3745.
- n. Authie, E., Berg, C., Bøtner, A., Browman, H., Capua, I., de Koeijer, A., Depner, K., Domingo, M., Ducrot, C., Edwards, S., Fourichon, C., Kononen, F., More, S., Raj, M., Sihvonen, L., Spoolder, H., Stegeman, J.A., Thulke, H-H., Vågsholm, I., Velarde, A., Willeberg, P., 2014. Scientific Opinion on porcine epidemic diarrhoea and emerging porcine deltacoronavirus. EFSA Journal 2014; 12(10):3877.
- o. Authie, E., Berg, C., Bøtner, A., Browman, H., Capua, I., de Koeijer, A., Depner, K., Domingo, M., Ducrot, C., Edwards, S., Fourichon, C., Kononen, F., More, S., Raj, M., Sihvonen, L., Spoolder, H., Stegeman, J.A., Thulke, H-H., Vågsholm, I., Velarde, A., Willeberg, P., 2014. Scientific Opinion on sheep and goat pox. EFSA Journal 2014;12(11):3885.
- p. Berg, C., Bøtner, A., Browman, H., de Koeijer, A., Depner, K., Domingo, M., Ducrot, C., Edwards, S., Fourichon, C., Kononen, F., More, S., Raj, M., Sihvonen, L., Spoolder, H., Stegeman, J.A., Thulke, H-H., Vågsholm, I., Velarde, A., Willeberg, P., 2014. Scientific Opinion on the welfare risks related to the farming of sheep for wool, meat and milk production. EFSA Journal 2014;12(12):3933.